

ung í Føroyum

Byggið eitt ungdómshús mitt í býnum

og latið tey ungu sjálvi skipa fyri, við hjálp
og vegleiðing frá vaksnum

Mynd: Kulmar

Tey ungu, sum iðka ítrótt, ella eru við í øðrum felagsskapum eru væl fyri. Kvøldskúlatilboðini eru eisini mong og fjølbroytt, men tað er eisini ein stórir bólkur av ungum fólki, sum ikki er limur í nøkrum ávisum felagsskapi og tað er henda bólkur, sum politikarar áttu at tikið meira í álvara. Eitt ungdómshús, har tey ungu sjálvi skipa fyri tiltøkunum við hollara hjálp og vegleiðing frá vaksnum, hevði komið væl við, eitt nú í Havn.

Hetta var nakað av tí, sum kom fram á einum pallborðsfundi í Norðurlanda Húsinum mikukvøldið, sum nakrir pedagognæmingar skipaðu fyri.

Pallborðið var hesaferð ikki mannað sum vanligur síður hevur verið í Føroyum - við politikarum - sitandi til háborðs sum skulu siga fólki hvat tey skulu gera og hugsa. Hesaferð sat ungdómurin sjálvur við pallborðið meðan politikarar vóru bodnir at koma og lýða á. Hetta riggaði væl. Mótvegis politikarunum, vóru tey ungu greidd og kontant.

HÁLA PENGAR FRÁ TEIUM UNGU

Jón Joensen umboðaði Føroya Ungdómsráð. Hann helt, at ov lítið varð gjørt fyri tann stóra partin av ungdóminum, sum ikki var beinleiðis knýttur at ávisum feløgum. Orsøkina helt hann vera, at tað mundi helst vera fleiri atkvøður at heinta í graslíkisvøllum og hollim, enn at hugsa um tey, sum bert ynsktu sær eithvørt stað at koma saman og hugna sær í. Hesi ungu verða bert víst til verandi dansihøli

sum mest ganga út uppá, at hála pengar frá teimum ungu.

Um virksemini í ungdómsfeløgum segði hann, at hetta var altíð skiftandi og vísti á Skansastovu. Hetta m.a. tí, at eingi vaksin eru sett at leiðbeina og hjálpa. Jón helt, at høvdu vit virkin ungdómsfeløg var rúsevnisnýtslan ikki so stór. Tað vísa royndir aðrastaðni frá.

TÓMRÚM HEVUR KRIMINALITET VIÐ SÆR

Ítróttafeløgini hava góðar umstøður, men verri er við teimum, sum ikki hava áhuga fyri ítrótti, segði Sigrun Mikkelsen, sum umboðaði eitt ítróttarfelag. Vit høvdu eitt frálíkt ungdómsfelag - Skansa-

stovu - men henni fór býráðið avstað við. Hetta var stórt spell, tí hava ungfólk ikki eithvørt at taka sær til er stuttur vegur til kriminalitet. Tómrúm hevur kriminalitet við sær, segði Sigrun sum helt, at dansivíðurskiftini í Havnini vóru alt ov vánalig.

Gunnar Lützen umboðaði skótarar, sum eru einir 2000 í tali. Hann segði, at talið á yngri skótum er stórt. Men tá hesir ungu skótar verða 14-15 ára gamlir fella teir frá. Tá halda tey helst, at stuttligari er at fara í dans. Gunnar helt seg vita av royndum, at trupult er at skipa fyri einhvørjum, sum hevur áhuga fyri tey, sum eru komin í dansidurin.

LÍVDIN - EITT UNGDOMSHÚS

Símur Ósá umboðaði felagið Lívdina. Hann greiddi frá tiltakinum við Lívdini, sum nú virkar sum ungdómshús. Men húsini, tey halda til í, eru alt ov tronglig til endamáli og mælti hann tí til at bygt verður eitt stórt ungdómshús mitt í Havnini.

Hann ivaðist ikki í at stórir tørvur var á einum tilíku húsi, men hann legði samstundis dent á, at lítill nytta var í einum ungdómshúsi um ikki vaksin vóru við og vegleiddi tey ungu.

SKÚLI SUM UNGDOMSHÚS

Heimari Skúli við

borðinum, men hann umboðaði ongan felagsskap, men harvið stórsta partin av ungdóminum.

Hann segði seg hava roynt eitt sindur av hvørjum. Hann hevði bæði drukkíð og roykt hash og hetta dámdi honum væl tann tíð tað var. Men í dag mátti hann ásanna, at mong ár vóru á henda hátt farin fyri skeyti. Zacharias helt, at skúlin gjørdi ov lítið burtúr at upplýsa tey ungu. Um vandar og møguleikar. Millum um vandar við rúsevnisnýtslu og um teir mongu møguleikar, sum standa ungum í boði.

Hann helt tað vera av alstórum týðningi, at fáa eitt ungdómshús og tað var einki meira náttúrligt,

verri er. Ein terra tók til, at eithvørt álvarsligt má gerast áðrenn Havnin verður eitt annað Christania.

Øll vóru tey samd um, at eitt ungdómshús kundi gjørt sítt til, at ungfólk heldur leitaði hagar, heldur enn at tey válaðu í gøtum við øllum teimum vandum, sum hetta kann hava við sær.

KOMIÐ SJÁLVI VIÐ UPPSKOTINUM

Fleiri býráðslimir vóru millum áhoyrarar. Eisini Heðin Mortensen, formaður í Mentamálanævndini.

Hann greiddi frá øllum tí, Havnin hevur at bjóða ungdóminum, so sum Kvøld og Ungdómsskúlan. Heðin hevði lisið uppá til endamálið, so tøl og upplýsingar trutu ikki. Um Kvøld- og Ungdómsskúlan segði hann, at har ganga 4000 næmingar í 400 flokkum til 133 lærugreinar við 170 lærarum í 30 ymiskum hølum í býnum fyri 2,5 miljónir úr kommunukassanum.

Men hann ásannaði, at mong í aldursbólkinum millum 13 og 18 ár tóktust at vera dottin niður ímillum. Hann vísti tó á býlingshúsin sum eina loysn sum tilhald hjá ungdóminum. Heðin Mortensen mælti teimum ungu til at koma á býráðið við einari ítlókilgari loysn. Býráðið vildi ikki vera avvisandi, segði mentaformaðurin.

ORD ELLA GERDIR

Tey vóru kortini ikki øll, sum vildi góðtaka orð býráðslimsins uttan nakað. Viðvíkjandi býlingshúsunum vísti ein áhoyari á, at hesi illa kundu brúkast sum tilhaldsstað hjá ungfólki tí tey frammanundan vóru brúkt til heilt onnur endamáli. Aðrir áhoyrarar ivaðust eisini í hvussu lagligt býráðið nú veruliga fór at vera, tí higar! hava royndirnar ikki verið ov góðar. Eftir stívlaga tveimum tímum var so pallborðsfundurin komin at enda. Ein rættiliga livligur fundur har mangt áhugavert kom fram. Bert er at vóna, at alt ikki longu er gloymt.

tór.-

FYRIBYRGIR MISNÝTSLU OG HERVERKI

Pallborðsluttakarnir komu eisini inn rúsevnisnýtslu, sum er stór millum ung. Tey hildu lítið um rúsdrekkaalógina. Eisini eigur alt at vera gjørt fyri at halda ungfólki frá hashi og tí, sum enn

INN AT SPÍGGJA FYRI PENGAR

Zacharias Zachariasen var eisini við í pall-